

مقررات و آیین نامه های دوره های آموزش فوق تخصصی

هدف

هدف از برقراری دوره های فوق تخصصی پزشکی ، تربیت پزشک فوق تخصص مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته های علمی پزشکی می باشد.

تعریف دوره

دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در یکی از مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تایید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می گردند.

تعریف دستیار

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی ، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزش های نظری ، کسب مهارت های عملی و فعالیت های پژوهشی بپردازد.

شرایط پذیرش

شرایط پذیرش دستیار در رشته های فوق تخصصی بالینی طبق مقررات دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی هر ساله در سایتهای مربوطه اعلام میگردد.

هر داوطلب می تواند بدون شرط سنی و محدودیت در آزمون فوق تخصصی شرکت نماید.

نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه ای بر حسب رشته

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیأت های امتحانه، نقص عضو مؤثر حرفه ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید.

عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته های فوق تخصصی پزشکی و دوره های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و Ph.D.

دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و پذیرفته شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در حین تحصیل مجاز به شرکت در رشته های دیگر فوق تخصص نمیباشند لیکن برخی از فارغ التحصیلان دوره های فوق تخصص طبق اعلام دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی میتوانند در رشته های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) شرکت نمایند.

آزمون پذیرش دستیار فوق تخصص

آزمون پذیرش دستیار فوق تخصص هر ساله از طریق دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار و نتایج آن جهت ثبت نام پذیرفته شدگان به دانشگاههای مربوطه اعلام میگردد.

ثبت نام پذیرفته شدگان فوق تخصص

دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی طبق در زمان اعلام شده از سوی دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی نسبت به ثبت نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار صورت می گیرد. دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند، در موعد مقرربه دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی هرسال تحصیلی (در زمان تعیین شده) نسبت به معرفی جایگزین افرادی که انصراف داده اند و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تایید قرار نگرفته اقدام می نماید. کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی-درمانی مسئولیت اداری و اجرایی دارند، نمی توانند به طور همزمان به تحصیل بپردازند و تنها با ارائه حکم ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق به تحصیل ادامه دهند.

تعهدات

ثبت نام پذیرفته شدگان، منوط به ارائه سند تعهدنامه محضری به میزان تعیین شده از سوی دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می باشد.

اخذ تعهد از پذیرفته شدگان آزاد دوره های فوق تخصصی بصورت خاص می باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته شدگان براساس نیاز دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می گیرد.

دستیاران فوق تخصصی که در استخدام سایر نهادها و وزارتخانه ها هستند ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود میباشند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی میباشد.

شروع دوره

پذیرفته‌شدگان تخصصی پزشکی فارغ التحصیل سالهای قبل موظفند پس از انجام ثبت‌نام، دوره دستیاری خود را از اول شهریور ماه و پذیرفته‌شدگان دندانپزشکی و داروسازی و فارغ التحصیلان پزشکی تا پایان شهریور ماه همان سال موظفند از اول مهر ماه دوره دستیاری را شروع نمایند.

طول دوره رشته‌های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می‌شود. دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزش دوره‌های پایین‌تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند. خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد. دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ‌گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روز در هفته بلامانع است و پرداخت حق‌الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد. از بین قبول‌شدگان آزمون نهایی فوق‌تخصصی در رشته‌هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۵-۹ نفر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر و یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق‌تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با مأموریت آموزشی تحصیل کرده‌اند، قبل از فارغ التحصیلی حداکثر به مدت یک سال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تأیید هیأت ممتحنه و منطبق با مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ التحصیلی معرفی می‌شوند. دستیارانی که با مأموریت آموزشی به دوره‌های فوق‌تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

مرخصی

دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالیانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند. دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات، در هر سال تحصیلی حداکثر پانزده روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد.

دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت فرهنگ و آموزش عالی عازم خارج از کشور هستند می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل و موافقت دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت حق الزحمه و تنها برای یک بار استفاده نمایند.

دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند.

تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از ۶ ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات اقدام نماید.

استفاده دستیاران خانم از شش ماه مرخصی زایمان برای یک بار در طول دوره دستیاری بلامانع است. مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

تغییر رشته، انتقال و میهمانی

پذیرفته شدگان فوق تخصص مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

انتقال پذیرفته شدگان دستیاری فوق تخصص ممنوع می‌باشد.

جابجایی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماهه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیأت ممکنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب - در صورتی که برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد، انتقال دستیاران به سایر بخش‌های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیأت ممکنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوطه به صورت چرخشی انجام می‌شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

امور رفاهی

کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، معادل ۸۰٪ حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰٪ مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیأت امناء می‌باشد. میزان عیدی و افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می‌باشد.

دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی دستیاری برخوردار می‌باشند.

در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می‌شود.

به دستیاران هیات علمی که با مأموریت آموزشی در دوره‌های فوق تخصصی شرکت می‌کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می‌شود. پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دستیاران غیر هیات علمی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصص شرکت میکنند به میزانی که مجموع دریافتی آنان با دریافتی داوطلبان آزاد معادل باشد منوط به تصویب هیات امنای دانشگاه خواهد بود.

جدول دوره های فوق تخصص

نام رشته پیش نیاز	رشته فوق تخصص
داخلی	غدد درون ریز و متابولیسم
	روماتولوژی
	گوارش و کبد بالغین
	ریه
	نفروولوژی
	خون و سرطان بالغین
	بیماریهای قلب و عروق
کودکان	قلب کودکان

طب نوزادی و پیرامون تولد	
خون و سرطان کودکان	
کلیه کودکان	
گوارش کودکان	
عفونی کودکان	
غدد درون ریز و متابولیسم	
مغز و اعصاب کودکان	
روماتولوژی کودکان	
ریه کودکان	
جراحی پلاستیک ترمیمی و سوختگی	جراحی عمومی
جراحی توراکس	
جراحی کودکان	
جراحی قلب و عروق	
جراحی عروق	
آلرژی و ایمونولوژی بالینی	کودکان-داخلی
روانپزشک کودک و نوجوان	روانپزشکی
مراقبت‌های ویژه ICU	بیهوشی